

Temeljem čl.40. Statuta Hrvatske gorske službe spašavanja od dana 18. prosinca 2021. godine, na prijedlog Komisije za potrage i lavine, Izvršni odbor Hrvatske gorske službe spašavanja na svojoj sjednici dana 14. siječnja 2022. godine donosi sljedeći

Pravilnik o licenciranju K9 timova HGSS-a (MANTRAIL)

1.OPĆENITO MANTRAIL

Članak 1.

Pravo pristupa licenciranju ima potražni tim stanice kojeg predlože dva instruktora K9 odjela uz potpis pročelnika stanice, a koji je ispunio slijedeće uvjete pristupa licenciranju:

- Potražni tim je minimalno tri puta aktivno prisustvovao na radnim treninzima Komisije za potrage i lavine HGSS-a tijekom godine dana,
- Pas ne smije biti mlađi od 18 mjeseci. (Posebno se može pisanim putem zatražiti voditelja licenciranja da se dozvoli pristupanje licenciranju i onome psu koji nije napunio 18 mjeseci, ali mu fali samo nekoliko dana, do 15 dana),
- Potražni tim je spreman pozitivno odraditi sve potrebne vježbe te je spreman pristupiti licenciranju potražnih timova HGSS-a,
- Ukoliko pas na bilo koji način fizički ugrožava ljude tijekom licenciranja, licenciranje se može odmah prekinuti bez mogućnosti nastavka (Voditelj licenciranja dužan je napisati razlog prekida licenciranja te takav pas smije ponovo pristupiti licenciranju na sljedećem roku.),
- Nemoralno ponašanje vodiča tijekom licenciranja prema psu, potrebno je sankcionirati prekidom licenciranja za tog kandidata, vodič smije pristupiti licenciranju na sljedećem roku,
- Tijekom licenciranja nije dozvoljeno koristiti tehničke uređaje, pomoćna sredstva ili naprave kojima se u obliku kazne utječe na ponašanje životinje, odnosno njezine samostalnosti u radu, uključujući bodljikave ogrlice, davilice ili sredstva za dresuru koja uključuju upotrebu električne struje ili kemijskih tvari,
- Ženke u tjeranju smiju pristupiti licenciranju, ali sve vježbe odrađuju kao zadnje, te za vrijeme licenciranja moraju fizički biti odvojene od drugih pasa,
- Trag treba biti postavljen u vremenskom okviru kada pas može raditi najoptimalnije s obzirom na vanjske vremenske utjecaje. (Postaviti trag po noći da pas radi prije sunca, i sl.),
- Trag treba biti postavljen na slabije naseljenom području bez suvišnog ometanja (promet, druge životinje dvorišni psi, psi litalice, ovce i sl.),
- Sve vježbe moraju biti odrađene u jednom danu,
- Potražni tim je uspješno položio licencu u koliko je u svim vježbama minimalno dobio ocjenu „zadovoljava“.

Članak 2.

Uvjet za pristupanje reliscenci je aktivno sudjelovanje na službenim treninzima i potražnim akcijama HGSS-a.

Za pristup reliscenci potražni tim mora biti u mogućnosti odraditi trag star 6 sati.

Uspješno položena licenca potražnog tima HGSS-a vrijedi 3 godine, nakon toga potražni tim mora pristupiti reliscenciranju do maksimalno desete godine psa.

Ukoliko K9 tim ne izlazi na potražne akcije unutar kaledarske godine i ne sudjeluje na minimalno tri službena K9 treninga dužan je pristupiti reliscenciranju bez obzira na period od tri godine.

2. OSTALA PRAVILA

Članak 3.

Polagač traga ne smije potražnom timu davati informacije o tragu.

Obavezno je da mirisni artikl bude bez primjesa mirisa druge osobe (samo miris polagača traga). Prilikom polaganja traga Polagač traga treba voditi računa da se trag ne postavlja kroz teško prohodan ili neprohodan teren, gusto i neprohodno raslinje.

Takav teren onemogućava psu praćenje traga i rezultat može biti nepovoljan, može prekinuti licenciranje zbog zapetljavanja povodnika ili ozljede psa.

Članak 4.

Ispitna komisija sastoji se od tri suca te oni zajednički pripremaju ispit.

Mirisni artikl je platnenog materijala, zatvoren u prozirnu najlonsku vrećicu ili po uputama vodiča koji polaže ispit.

Vodič koji polaže ispit prilikom kretanja u rad sa psom mirisni artikl smije izvaditi iz vrećice i prezentirati psu na način na koji to inače radi.

Na ispitu potražni tim dobiva informaciju o zadnjoj točki viđenja. Potražni tim sam odlučuje gdje će pustiti psa u traženje i u kojem će smjeru pas biti okrenut.

Potražni tim može zadovoljiti ispit iako pas na kraju traga ne markira i ne dođe do tražene osobe.

Ukoliko potražni tim nije zadovoljio praćenje traga u vježbi 1, ne može nastaviti licenciranje.

Sudac može prekinuti ispit ukoliko pas ne krene u zadanom vremenu.

Sudac može prekinuti ispit ukoliko je tim toliko otišao u krivom smjeru da ispit više ne može završiti u zadanom vremenu.

Vrijeme ispita počinje od kada je pas primio miris artikla polagača traga.

Vodič tijekom ispita može odmoriti psa i dati mu vode.

Vodič tijekom ispita može zaustaviti psa ukoliko je došlo do nenadanog faktora ometanja. Tada se ometajući faktor otklanja, produžuje se vrijeme ispita u odnosu koliko je trajao ometajući faktor ili se ponavlja čitav ispit. (Vodič nije pao ispit)

Vodič može pustiti psa s povodnika, ukoliko ima opravdan razlog i nema opasnosti za sigurnost psa. (Šikara, mirisni bazen, pas je nanjušio markiranta poprijeko postavljenog traga).

Ispitna komisija sastoji se od dva suca i voditelja licenciranja u bazi imenovana od odbora instruktora.

Nakon završetka licenciranja suci donose odluku o ocjeni potražnog tima.

Vodič se ima pravo žaliti na odluku suca neposredno nakon ispita. Suci u dogovoru s voditeljem licenciranja odlučuju o ispravnosti žalbe.

Ispiti se upisuju u ispitnu dokumentaciju u digitalnom obliku.

3. INICIJALNO MANTRAILING TESTIRANJE

Članak 5.

Vodič i pas su minimalno 6 mjeseci u treningu po mantrailing metodi.

Ovaj ispit vode dva K9 instruktora.

Vodič prije testiranja prijavljuje način rada psa. Na oprsnici ili ogrlici.

Na ovom ispitu ocjenjuje se sposobnost psa u različitim vježbama, te motiviranost vodiča da je u minimalno 6 mjeseci nakon ulaska u K9 odjel pripremio psa za radne uvjete, socijalizacija, kao i interes psa za praćenje zadanog traga.

Poslije testiranja vodič dobiva pozitivno ili negativno mišljenje za nastavak rada.

Ovo testiranje daje uvid u talent psa i volju vodiča za ozbiljan rad u potragama.

4. VJEŽBE

Članak 6.

Vježbe su:

1. Prelaženje preko različitih podloga
2. Ponašanje na prometnici i iznenadnim situacijama uz nju
3. Prolazak kroz grupu ljudi
3. Interes za praćenje zadanog traga na travi bez motivacije

4.1. Prelaženje preko različitih podloga

- Pas na povodniku, uz vodiča prelazi i vraća se preko postavljene podloge.
- Podloga je veličine 3x3 i sastoji se od cerade na kojoj se nalaze različiti predmeti (nakupine kamenja, granja, stiropora i različitog otpada).

4.2. Ponašanje uz prometnicu i iznenadnim situacijama uz nju

- Pas na povodniku, uz vodiča prolazi uz prometnicu.
- Dodaju se elementi iznenadnih radnji ili zvukova (Npr. prolasci automobila, trube i sirene, ljudi, biciklisti, traktori...).

4.3. Prolazak kroz grupu ljudi

Četiri osobe se kreću u krugu u smjeru kazaljke na satu. Vodič sa psom na povodniku prilazi grupi i kreće se izvan kruga suprotno od smjera grupe. Kada napravi puni krug oko grupe sudac zaustavlja grupu i vodič sa psom ulazi u krug praveći osmicu oko dvije osobe unutar kruga koje stoje nasuprot jedna druge. Vodič sa psom izlazi iz grupe.

U svim vježbama ocjenjuje se socijalizacija psa na vanjske podražaje.

Ocjena: Odlično, Zadovoljava, Ne zadovoljava

Ako pas vježbe prolazi samostalno ocjenjuje se **Odlično**.

Ako je psa potrebno bodriti i pas ih odradi, ocjena je **zadovoljavajuća**.
Ako pas ni uz bodrenje ne može odraditi vježbe ocjena je **nezadovoljavajuća**.
Vježba će biti detaljno objašnjena na terenu.

4.4. Praćenje zadanog traga na travi bez motivacije

- Polagač traga netom prije traženja ima pozitivan odnos sa psom kroz igru ili hranu.
- Polagač traga na početku traga ostavlja mirisni predmet. Trag postavlja na travnatoj površini u dužini do 50m, bez skretanja. Mora biti skriven na mjestu gdje ga pas ne može vidjeti.
- Vodič sa psom dolazi do početka traga. Pas može odabrati slijediti trag ili uzeti miris sa predmeta te slijedi trag do polagača traga.

Ocjenjuje se znatiželja za trag i motiviranost psa da dođe do nagrade te ponašanje psa za vrijeme rada.

Ocjena: Odlično, Zadovoljava, Ne zadovoljava

5. GLAVNI MAINTRAIL ISPIT

Članak 7.

Glavni maintrail ispit sastoji se od:

1. PRAĆENJE TRAGA OD 1 – 3 SATA STAROSTI
2. PREPOZNAVANJE „NEGATIVA“ – TRAG NE POSTOJI ILI NE IDE DALJE
3. USTRAJNOST I KONDICIJA
4. SAMOSTALNOST U RADU

5.1. PRAĆENJE TRAGA OD 1 – 3 SATA STAROSTI

Glavni ispit:

Podloga traga može biti različita i ovisi o terenu gdje se ispit održava; polje, livada, makadam, šuma, asfalt i beton.

Starost traga : 1 sat do 3 sata

Dužina traga: 600 - 800 m

Skretanja: 2-4 promjene smjera kretanja

Vrijeme kretanja: 10 min

Vrijeme rada: 40 min (bez starta)

Mirisni artikla: Platno

Polagač traga: nalazi se na kraju traga skriven da ga potražni tim ne može vidjeti.

Start: raskrižje sa minimalno tri odvojka, s tim da polagač traga može krenuti i između puteva.

Ako pas prati trag samostalno ocjenjuje se **Odlično**.

Ako je psa potrebno bodriti u praćenju traga ocjena je **zadovoljavajuća**.

Ako pas ni uz bodrenje ne može pratiti trag ocjena je **nezadovoljavajuća**.

Ocjena: Odlično, zadovoljava, ne zadovoljava

5.2. PREPOZNAVANJE „NEGATIVA“ – TRAG NE POSTOJI ILI NE IDE DALJE

Negativ:

Vrijeme rada: 20 min

Potražnom timu ponuđeno je da bira između tri mirisna artikla. Tragovi dvaju mirisa mogu biti prisutni i završavati do 100 m, dok jedan trag nije postavljen. Vodič mora prepoznati scenarij ovisno o odabranom mirisnom artiklu.

Vodič obavještava suca kada je siguran da je pas izgubio trag, to jest kada je u negativu.

Prolaznost ovisi o odluci sudaca.

5.3. USTRAJNOST I KONDICIJA

Licenciranje mora biti obavljeno u jednom danu. Ocjenu kondicije psa daju suci nakon obje vježbe. Ocjenjuje se ustrajnost psa u rada, te motiviranost da dođe do polagača traga.

- Ukoliko pas kontinuirano radi - odlično.
- Ukoliko je potrebno verbalno bodriti psa u toku rada - zadovoljava.
- Ukoliko uz bodrenje nije zainteresiran za rad - ne zadovoljava.

Ocjena: Odlično, zadovoljava, ne zadovoljava

5.4. SAMOSTALNOST U RADU

Promatra se samostalnost potražnog tima u praćenju traga kroz vježbe 1 i 2. Nakon završetka licenciranja suci donose odluku o ocjeni samostalnosti u radu.

Ocjena: Odlično, zadovoljava, ne zadovoljava

6.RELICENCA

Članak 8.

6.1. PRAĆENJE TRAGA

Opis:

Podloga traga može biti različita i ovisi o terenu gdje se ispit održava; polje, livada, makadam, šuma, asfalt i beton.

Starost traga: 4 - 6 sati

Dužina traga: 1 - 1,50km

Vrijeme starta: 15min

Vrijeme rada: 120min (bez starta)

Trag treba sadržavati: više skretanja ili minimalno četiri promjene smjera, jedno križanje puteva/cesta, trag ne smije završavati u objektu. Trag može završavati s negativom.

Ispit se smatra položenim ukoliko je pas odradio $\frac{3}{4}$ traga, odnosno prošao najmanje 3 promjene smjera u zadanom pravcu.

Ispitna komisija daje ocjenu: položio ili nije položio

6.2.KONDICIJA I USTRAJNOST

Licenciranje mora biti obavljeno u jednom danu. Ocjenu kondicije psa daju suci nakon obje vježbe. Ocjenjuje se ustrajnost psa u rada, te motiviranost da dođe do polagača traga.

- Ukoliko pas kontinuirano radi - odlično.
- Ukoliko je potrebno verbalno bodriti psa u toku rada - zadovoljava.
- Ukoliko uz bodrenje nije zainteresiran za rad - ne zadovoljava.

Ocjena: Odlično, zadovoljava, ne zadovoljava

7.ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Pročelnik HGSS-a

Josip Granić

